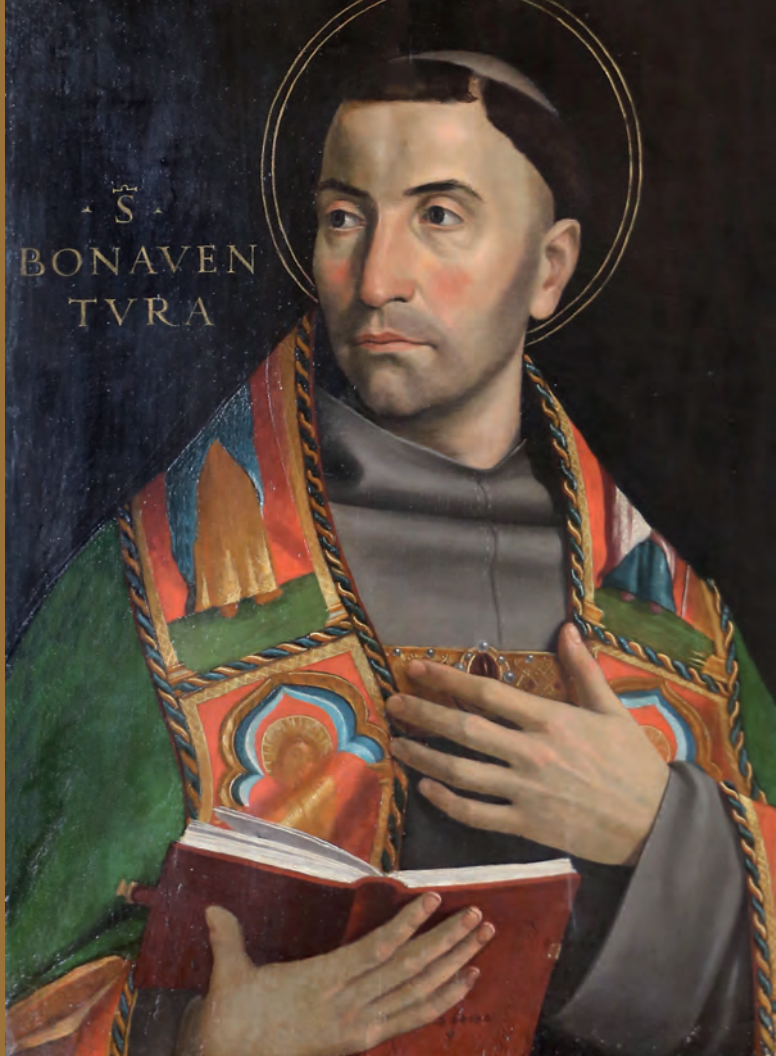

1274
2024

750°

Sveti Bonaventura

glas koji je još uvijek aktualan

PISMO GENERALNIH MINISTARA PRVOGA REDA
I TREĆEGA SAMOSTANSKOG REDA
O 750. obljetnici smrti svetog Bonaventure

Lecto genua
mea ad do
minū prem
dñi nri ihu
xpi ex quo oī
pinitas in celo et in terra
noīatur vt det vobis scōz
diuicias glē sue virtutē co
roborari per spm ei⁹ in
teriori hoīe habuere xpm p
fide in cordibz vris in cari
tate radicati et fundati
vt possitis pprehendere
cū oībus scīs que sit lon
gitudō latitudō sublimi
tas et profundū Dare etiā
freminere scie mītatē xpm
vt impleamini in oem
plenitudinē dei Magn⁹
doctor gentiū et predi
tor veritatis diuino imple
tus spū tāquā vas elec
tū et scīficatū in hoc ver
bo aperit sacre scriptu
re que theologica dicit
ortū pgressū et statū in
sinuans ortū scpture que
attendit scdm influēciā
bīssie trinitatis pgres

sū aut scdm exigēciam
hūane capacitatis. sta
tū vero siue fructū scdm
suy habūdanciā sepleis
sime felicitatis Virtus nā
q̄ nō est p hūanā inuesti
gationē s̄ p diuinā reue
lacionē que fluit a p̄lu
minū ex quo oīs p̄nitās
in celo et in terra noīatur
a quo per filiū ei⁹ ihu xpm
manat in nos sp̄s scīs et
per spm sc̄m didicē et dis
tribuentē dona singulis
put vult dat fides. et per
fide hātat xpc in cordibz
nris. Hec ē noticiā ihu xpi
ex q̄ originalit⁹ manat fir
mitas et intelligēcia tota
sacre scpture Vnde et in
possibile ē qd̄ aliq̄s i ip̄as
ingrediat agnoscedā n̄
prius fide xpi habeat sibi
infusa tāq̄ tota sacre scpture
lucernā et ianuā et etiā
fundamētū Est enī ip̄a
fides oīm sc̄nālū et luā
cionū q̄ diu peregrinam⁹
a dño fundamētū stabili
ens et lucerna dirigens

2. veljače 2024.

PRIKAZANJE GOSPODINOVO

1274
2024

750°

*Svoj braći
Prvog franjevačkog reda
reda i Trećeg samostanskog reda,
svoj braći i sestrama
Franjevačke obitelji*

Sedamstopeneseta obljetnica smrti Serafskog naučitelja koji je preminuo 15. srpnja 1274. nudi nam priliku, ne samo da se prisjetimo i proslavimo doprinos koji je dao Redu i cijeloj Crkvi, nego i da ga ponovno ponudimo kao dar koji još uvijek vrijedi i za naše doba.

To je ono što nam je već govorio papa Pavao VI. tijekom svog posjeta velikoj međunarodnoj konferenciji koja je 1974. godine organizirana povodom proslave 700. obljetnice, kada je svetog Bonaventuru preporučio „svoj djeci Crkve, kako bi kroz pažljivo razmišljanje o njegovoj poruci, mogli postati djelotvorni svjedoci u Crkvi i u cijelom svijetu“.

Svjesni važnosti njegova lika, koji ni u našoj sredini nije uvijek dovoljno poznat i cijenjen, želimo ponovno prihvatiti poziv pape Pavla VI. kako bismo podijelili neka razmišljanja o njegovu životu i njegovoj poruci, sigurni da nam nude dragocjen i koristan poticaj da bolje živimo svoju pripadnost Franjevačkom redu i svoju predanost Crkvi i svijetu.

Nije lako u nekoliko redaka predstaviti teološko i franjevačko bogatstvo sadržano u devet svezaka koliko ih ima *Opera omnia* svetoga Bonaventure. Stoga smo odlučili istaknuti tek neke aspekte triju glavnih područja njegova djelovanja slijedeći njihov kronološki redoslijed. Prije svega, Bonaventura je bio predavač teologije na Sveučilištu u Parizu do 1257. godine, a napustio je taj položaj nakon što je izabran za Generalnog ministra Reda, što će ostati do kraja svoga života; u izvršavanju dviju obveza otkrio se i kao mistik, što je treće

1274
2024

750°

područje njegova djelovanja za dobrobit Reda i Crkve, pri čemu je svoje iskustvo Boga stavio u službu drugima, nudeći im moguću smjernicu.

Ovo je pismo također važna prigoda da izrazimo svoju zahvalnost brojnim znanstvenicima, franjevcima i laicima, koji su zauzeto i ustrajno tijekom posljednjih pedeset godina radili na velikom i složenom liku ovoga teologa, redovnika i mistika, čuvajući uspomenu na njega i pokazujući bogatstvo i aktualnost njegove misli.

Učitelj teologije: umom na putu prema Bogu

Bonaventura je rođen 1217. godine u Bagnoregiu, malom i vrlo karakterističnom gradu u središnjoj Italiji, nedaleko od Viterba. Godine 1235., zahvaljujući očevim ekonomskim mogućnostima, poslan je u Pariz na studij slobodnih umjeća (lat. *artes liberales*). Tamo je upoznao Red Manje braće, kojem je odlučio pristupiti 1243. godine. Od njega je traženo da dovrši akademski put studija teologije i dalje u Parizu, gdje je 1252.-1253. godine stekao stupanj *magistra teologije*.

Velika je njegova teološka djelatnost. Prisjetimo se samo nekoliko naslova: četiri velika *sveska Tumačenje sentenci Petra Lombardskoga*, zatim *Teološka pitanja* (lat. *Quaestiones theologicae*) zajedno sa *Teološkim propovijedima* (lat. *Sermones theologici*), kao i poznato djelo iz 1259. godine *Put duše k Bogu*, i konačno tri niza sveučilišnih predavanja (lat. *Collationes*) održanih u Parizu posljednjih godina njegova života, od kojih je svakako najpoznatiji *Hexaameron*. Ipak, najzanimljivije djelo za upoznavljanje njegove teologije svakako je *Brevilokvij* (lat. *Breviloquium*), sastavljen oko 1257. godine kao teološka sinteza ponuđena njegovim studentima i svoj braći. U njemu Bonaventura zapravo pokušava „sažeti“ i učiniti dostupnijim opis nauma spasenja prisutan u Svetom pismu, koji se „ponekad prenosi i u spisima svetaca i u spisima učitelja na opširan način“, te se tako nađe u opasnosti da ga početnici shvate kao „zbunjujuć, neuredan, neistražen poput neprohodne šume“ (*Breviloquium*, Proslov 6, 5). Iz ovog djela prisjećamo se nekih značajnih sastavnica njegove teologije.

1274
2024

750°

Bagnoregio

Prvi aspekt povezan je sa strašću bavljenja teologijom, koja zahtijeva trud oko metode: oni koji studiraju teologiju moraju posjedovati disciplinu uma, pokretani predanom, zauzetom i žarkom ljubavlju. Dakle, među poslovima na koje je franjevac pozvan nalazi se i onaj intelektualni, jednako naporan, a možda i naporniji i zahtjevniji od fizičkog rada. Riječ je naime, naime, o tome da vjerodostojno (ono što se vjerom vjeruje) prijeđe u razumljivo i obrazloženo: jer samo će tako ljubav prema onome u što se vjeruje doći do vrhunca i pružiti razumu konačan argument za prihvaćanje vjere. Zadatak je mukotrpan i naporan, jer učitelj je pozvan „iznijeti na vidjelo ono skriveno“. I zatim, kao što Bonaventura unaprijed primjećuje, opet u proslavu *Brevilokvija*, „nitko neće smatrati ovaj zadatak lakim bez duge prakse čitanja teksta, povjeravajući njegovo doslovno značenje pamćenju“ (Prol. 6,1). Sve će to biti moguće samo ako su jasni „svrha i ciljevi“, zbog kojih valja ozbiljno i predano prihvatiti napor oko razumijevanja vjere: „Tada ćemo doista upoznati onu ljubav koja nadilazi svako znanje, i bit ćemo puni Božje veličine“ (Prol. 4). Jer teologija nam omogućuje rasti u dobroti i prigrliti spasenje: *ut boni fiamus et salvemur* (Prol. 5,2).

1274
2024

750°

Cesare Mariani,
Uznesenje Blažene
Djevice Marije prema
videnju sv. Bonaventure
(1863).

Rim, crkva sv. Lucije
„del Gonfalone“

Breviloquium iznosi na vidjelo još jednu sastavnicu bonaventurijanske teologije: kristocentrizam. U sedmostrukoj podjeli teksta koji započinje raspravom o Bogu „Jednom i Trojstvenom“, a do vrhunca dolazi eshatološkim povratkom čovjeka Bogu, u središtu je teksta utjelovljena Riječ. S toga vidika Krist se pojavljuje kao ključ povijesti spasenja, „savršenstvo svemira“, izvor našeg ponovnog stvaranja. Kršćanski se život, dakle, otkriva ulaskom razumom i ljubavlju u otajstvo povijesti spasenja, što u Kristu nalazi svoju krajnju logiku.

Jer samo se Kristovim putem dolazi do umnog udivljenja Bogom! U Bonaventurinoj se teologiji u konačnici ponovno čuju osjećaji Franje Asiškoga koji je uzviknuo: „Ništa dakle drugo ne žudimo, ništa drugo ne želimo, ništa drugo neka nam se ne mili niti nas veseli osim Stvoritelj, Otkupitelj i Spasitelj naš, jedini pravi Bog, koji je potpuno dobro, sve dobro, cijelo dobro, pravo i najveće dobro, koji je jedini dobar“ (NPr 23,9). Kao pravi Siromaškov sin, Bonaventura je promišljao o Svevišnjem kao o beskrajnom otajstvu dobrote ko-

1274
2024

750°

ja se po Kristu daruje u svim zbiljama. Otac, nestvoreni izvor dobrote, potpuno i beskrajno prenosi svoju božansku narav svom ljubljenom Sinu, „srednjoj osobi“ Trojstva. U međusobnom nadisanju Ljubavi oni su sjedinjeni svezom Duha, „dara u kojemu su darovani svi drugi darovi“. Ona se širi na sve stvoreno i na svako stvorenje, vraćajući sve natrag u puninu božanske ljubavi, koja je najveće Dobro i sve Dobro.

Izražajni i produktivni moment Dobra je stvaralački čin svemira koji ostaje u neprekidnoj ekspanziji, ne samo u smislu prirode, nego i znanja. Kako postojanje tako i znanje otkrivaju isto podrijetlo i istu svrhu: puninu i širenje Dobra. I jedno i drugo zapisano je u „Knjizi stvaranja“ i može se čitati razumom i ljubavlju čovjeka, pozvanog da u svemu prepozna i ljubi Boga, Jednog i Trojstvenog. To je upravo ono na što nas papa Franjo podsjeća u enciklici *Laudato Si'*, ponovno izričito navodeći Bonaventuru: „Svako stvorenje nosi u sebi specifično trojstveno ustrojstvo“ (br. 239); slijedom toga – i dalje riječima sveca iz Bagnoregia – treba se postići „sveopće pomirenje sa svim stvorenjima“ (br. 66). A to je moguće jer, kako kaže Bonaventura, „Božanska je Riječ u svakom stvorenju i stoga svako stvorenje govori o Bogu“ (*Tumačenje Knjige Propovjednikove*, c 1 ad resp.).

Povlaštenu je odraz trojstvenih odnosa ljudska osoba, koja ulivenim darom Duha Svetoga dovodi do savršenstva otajstvo sadržano u cijelom svemiru. Upravo u tom antropološkom kontekstu Bonaventura označava ljudsku osobu kao „mikrokozmos“, ne samo zato što je usporediv s „makrokozmosom“, već i zato što je njegovo ispunjenje ili pak njegovo uništenje: kakvoća ljudskog života uvjetuje kakvoću sredine u kojoj živi. Na to nas neprestano podsjeća papa Franjo, ukazujući svima na vapaj koji se diže iz zemlje i od siromahâ. Svaki put kada promičemo „bratstvo i socijalno prijateljstvo“ među narodima, promičemo i kakvoću okoliša na zemlji, braneći je od našeg rivalstva i pohlepe.

Ukratko, prema Bonaventuri, teološka znanje mora postati iskustvo Boga i zauzetost za ovaj svijet, što nam omogućava da u njemu otkrijemo jasan znak božanske ljubavi.

1274
2024

750°

Učitelj iz Bagnoregia snažno nas propituje koliko slušanje, ne samo Svetoga pisma nego i zajedničkog vapanja zemlje i siromaha, rasvjetljuje naš um i naše osjećaje, čineći nas sposobnima „iznijeti na vidjelo on skriveno (Božje)“ te budemo dar „svoj djeci Crkve“ i svijeta.

Ministar Reda: zauzeti predvodnik

2. veljače 1257. godine, u dobi od oko 40 godina, život svetog Bonaventure radikalno se promijenio. Tijekom kapitula koji je slavljen u Rimu u crkvi *Ara Caeli*, gdje se okupilo stotinjak braće predstavnika trideset i tri provincije Reda, braća su, također na prijedlog generala na odlasku, Ivana Parmaskog, izabrala brata koji nije sudjelovao na kapitulu i tada je bio u Parizu: Bonaventuru iz Bagnoregia.

Od samog je početka bio svjestan tereta koji će morati podnijeti: upravljanje nad 30 000/35 000 braće raširenih diljem Europe, od Engleske do Mongolije/Kine i Sjeverne Afrike. Takav brzi rast, združen sa složenom prisutnošću dubokih kulturoloških razlika u Redu, bio je razlog ozbiljne zabrinutosti kojoj se valjalo posvetiti velikom pozornošću i zauzetosti. Upravo to proizlazi iz njegove prve okružnice napisane neposredno nakon izbora, u travnju 1257. godine. Osim što je pozvao braću na obraćenje uma i srca u raznim vidicima života manjeg brata, Bonaventura ih je želio podsjetiti što je njihov poziv unutar Crkve: „biti zrcalo pune svetosti“ (*Pismo I*, 1: u *Opere di san Bonaventura: Opuscoli francescani/1*, sv. XIV/1, Rim 1993., 113). Među različitim nedostacima koje generalni ministar spominje u tom pismu, jedan bi se ponekad još uvijek mogao činiti aktualnim: „natjerajte lijene fratre da rade“.

Kako bi potaknuo tu obnovu kakvoće života, Bonaventura će, opet na zahtjev generalnih kapitula, napisati dva važna teksta. Prvi je onaj predstavljen 1260. godine, na Kapitulu u Narboni, kada je ovaj skup odobrio *Generalne konstitucije*, u

1274
2024

750°

kojima je sastavljač preuredio i dopunio mnoge i zbunjujuće konstitucije koje je Red, počevši od 1239. godine, tijekom godina sastavio. Na sljedećem Kapitulju, održanom u Pisi 1263. godine, braća su pozdravila i službeno prihvatila drugo Bonaventurino djelo: *Veći životopis* i *Manji životopis sv. Franje*, tekstove kojima se za sve i zauvijek ustaljuje pripovijest o Franjinoj svetosti. S ovim dvama djelima, pravnim i narativnim, Bonaventura je braći pružio dvostruki i komplementarni niz smjernica: pravne odredbe koje valja slijediti i model života koji valja nasljedovati.

Bonaventurina kvalifikacija kao „drugog utemeljitelja Reda“, iako pretjerana, ipak ima u sebi djelić istine. Svojim dugim djelovanjem u upravi Reda dao je konačan identitet manjoj braći, tako što je naglasio i razjasnio dvostruko poslanje: snažno zalaganje za evangelizaciju i pažljivu vjernost vlastitom pozivu manjih. U oba ova vida lik svetog Franje davao je odlučujuću preporuku: njegova svetost bila je jamstvo. To je ono što Bonaventura anticipira s velikom svečanošću u proslavu svoga *Većeg životopisa*, gdje je Franjo označen kao „Božji glasnik – Kristu drag, nama dan za nasljedovanje“ (*1Bon*, Proslav 2). Ukratko, kao general Reda, hrabro je i mudro preuzeo osjetljiv zadatak: čuvati elemente ideala prve braće, integrirajući ga s razvojem identiteta Reda snažno i široko angažiranoga u pastoralnoj i kulturnoj djelatnosti u promicanju vjere i kršćanskog života.

Treba spomenuti još dva „franjevačka“ djela sveca iz Bagnoregia. Za odgoj novaka sastavio je 1260. godine *Pravilo za novake* u kojemu je, među ostalim, podsjećao one koji su htjeli prigrliti taj život da je „dragovoljno siromaštvo temelj cjelokupne duhovne građevine“. Drugi je tekst velika i bogata zbirka *Nedjeljnih i svetačkih propovijedi* (1267.-1268.): svjestan nedostatne pripreme braće za propovjedničku službu, Bonaventura ih je svojim propovijedima želio ne samo podsjetiti na važnost ove zadaće nego im je htio i ponuditi alat koji će im pomoći da bolje vrše svoju službu.

Procjenjuje se da je Bonaventura tijekom mandata kao generalni ministar četvrtinu svoga vremena proveo putujući

1274
2024

750°

Europom. Njegova putovanja kao animatora i predvodnika Reda završila su 23. svibnja 1273., kada ga je Grgur X. imenovao kardinalom biskupom Albana, tražeći od njega da se posveti pripremi Drugog lionskog sabora koji se imao održati u svibnju sljedeće godine. Tom je prigodom u Lyonu sazvan i izvanredni generalni kapitul kako bi se pristupilo imenovanju Bonaventurina nasljednika na čelu Reda. Izabran je Jeronim iz Ascolija, budući papa Nikola IV. Dva mjeseca kasnije, tijekom koncila, Bonaventura je u nedjelju ujutro, 15. srpnja, napustio ovaj svijet kako bi se pridružio Onome kojega je tražio svim srcem i umom. Sprovod mu je proslavljen sljedećega dana. U koncilskim spisima taj je događaj popraćen ovim riječima: „Bonaventura je bio voljen od Boga i od vjernoga naroda“ i „svi koji su ga za njegova života susreli gajili su prema njemu duboke osjećaje“.

Kao generalni ministar, povjerava nam jasno i snažno svjedočanstvo: svoju zauzetost za Red kojemu je predao sveti spomen na Franju kao konačnu mjeru vjernosti pozivu manjih i pastoralnom zalaganju.

U tom smislu, Bonaventura nas kao „ministar“ poziva da si postavimo pitanje o svojem osjećaju pripadnosti Redu, te nas potiče da ga živimo i kao dar primljen od Boga i kao obvezu koju valja zajednički izvršiti u korist Crkve i svijeta.

Mistik ljubavi: ljubav kao vrhunac znanja

U povijesti Bonaventura je možda više zapamćen kao mistik nego kao generalni ministar ili učenjak, do te mjere da ga je Leon XIII. definirao kao „predvodnika mistične teologije“. I istina je: za Bonaventuru se u mistici odvija put kako uma primijenjenog na vjeru tako i osjećaja pripadnosti Redu Manje braće, jer u oba slučaja cilj je uvijek isti: „okus“ Boga.

1274
2024

750°

Na tom putu polazišna točka koju Bonaventura postavlja svakako je mistični događaj rana svetoga Franje: „Serafskim se plamenom želja uznosio u Boga i suosjećajnom se nježnošću preoblikovao u Onoga koji se iz ljubavi dao raspeti“ (*1Bon*, XIII, 3).

Suočen s pitanjem koji su procesi koji čine „iskustvo Boga“ mogućim, Bonaventura, crpeći i iz vlastitog iskustva, nudi blistav odgovor ponuđen na kraju poznatog djela, *Put duše k Bogu*: „Ako pitate kako se te stvari događaju, tražite milost, ne pouku, ne razumijevanje... ne svjetlo, vatru koja nas potpuno raspaljuje i vodi k Bogu“ (*Put duše k Bogu*, VII 6).

Proces, međutim, proizlazi iz antropološke pretpostavke: čovjek je „biće želja“ (lat. *vir desideriorum*) koje po prirodi stvari teži jedinstvenom i konačnom objektu koji jedini može smiriti njegovo traženje: Bogu. Sam Bonaventura bio je čovjek žudnje: i u službi Redu, i u akademskom učenju i u propovijedanju Evanđelja bio je vođen željom da promatra raspetoga Krista, konačnu odrednicu za promišljanje Boga i za ljubav prema Bogu. Samo se u Njemu nalazi, naime, korijen udivljenja koje bi trebalo raspaliti srce i um svakog čovjeka: preobilje ljubavi kojom je On odlučio biti raspet. Obavijeni i poneseni tom ljubavlju mi smo „uvedeni u Boga“: „Prelazimo s Kristom raspetim od ovoga svijeta k Ocu“ (*Put duše k Bogu*, VII, 6). Na tom putu emocionalnog povratka, mističnog Uskrsa, Krist je stoga *medium*, središte ne samo trojstvenog otajstva, nego i dinamike čovjekova srca u njegovoj žudnji za Bogom: On je jedini Posrednik „koji vodi ljude natrag Bogu“ (*De reductione*, 23).

Iz ovih je natuknica jasno kako je Bonaventurina mistika bitno relacijska, usmjerena prema Drugom, odnosno na putu prema Bogu, kroz ljudsko tijelo Onoga koji je neizmjernom ljubavi postao jedan od nas da bismo mi postali jedno s Bogom. Bonaventurina se mistika stoga može usporediti s hodom čovjeka kojega prati Kristovo čovještvo kao jedini put do Oca. Posljedično, u njegovom kristološkom promišljanju mističnog puta ostvaruju se riječi kojima Franjo Asiški otvara Nepotvrđeno Pravilo: „Pravilo i život ove braće jest ovo: ...

1274
2024

750°

Biagio Puccini,
Św. Bonawentura
w ekstazie (1708).
Rzym, kościół
św. Pawła na Regoli

slijediti nauk i stope Gospodina našega Isusa Krista“ (*NPr*, I, 1), onoga koji je postao utjelovljena Riječ i bio raspet.

U jednoj propovijedi o Božiću dva Kristova trenutka u ljudskom tijelu stavljena su u savršeni sklad: „Da bi sklopio savršeni mir, najvjerniji Posrednik najprije se predao čovječanstvu u Rođenju, a zatim se potpuno prinio Bogu u korist ljudi u mucu.“ Dok promatra, vjeruje i prijanja uz ovo otajstvo utjelovljene i raspete ljubavi ostvaruje se čovjekov hod, pokrenut i poduprt Duhom Svetim: „Nitko ga ne prima osim onoga koji to želi, niti ga želi itko osim onoga koji je iznutra raspaljen vatrom Duha Svetoga kojega je Krist poslao na zemlju“ (*Put duše k Bogu*, VII, 4).

1274
2024

750°

Dar Duha, koji omogućuje da se otajstveni Uskrs provede, međutim, ne spašava čovjeka od umora putovanja, to jest, iskustva Boga koje valja tražiti i pripremiti u postupnom i urednom procesu. Bonaventurina asketsko-mistična djela nude metodu kojom se vježba želja i traženje. Spominjemo samo dva teksta: *Stablo života i Tri puta*. U prvome od njih u središtu je afektivna kontemplacija Krista objavljenog na stablu života koje je bilo križ; u drugome se nudi meditacija triju vidova ljudskog iskustva, triju načina kojima se prije svega može uživati u miru (pročišćenjem želja), potom u istini (prosvjetljenjem uma) i konačno u milosrđu (Duhom koji raspaljuje dušu da je sjedini s Kritovom raspetom i zaručnikom ljubavi).

Bonaventura nas, dakle, podsjeća da čovjek jest „žuditelj“ pozvan da pođe prema Onome koji svemu daje jedinstvenost, istinu i ljepotu.

Ali na ovom putovanju svakodnevnog susreta s Jednim koji je sam dovoljan, ne izlažemo li se često opasnosti da budemo „ometeni“, odvučeni od Njega da bismo bili raspršeni među mnogima?

Koliko puta doživimo tu „smetnju“ u kojoj gubimo Sve zamjenjujući ga dijelovima?

Bonaventura nas ipak podsjeća da sve ima smisao i vrijednost ako nam pomaže da postignemo ono jedino što je potrebno: „biti vođen Bogu“. Ne bi li slavlje stote obljetnice rana svetoga Franje 2024. godine trebalo biti vrijeme sjećanja na bitno, zahvaljujući kojem se sve drugo može ponovno zadobiti na nov i puni način?

1274
2024

750°

Zaključak: Bonaventurina trostruka ostavština

U srpnju 1274. godine Bonaventura je završio svoj život proživljen velikodušno i zauzeto na tri područja koja i za nas predstavljaju konstitutivne vidove našeg redovničkog poziva o kojima treba „meditirati“ i to „pozorno“, kako nas je na početku potaknuto Pavao VI.

Kao učitelj teologije, Bonaventura nas poučava putu mudrosne inteligencije kojom e može prijeći iz zbunjujuće šumske sjene do dubljeg razumijevanja naše vjere (prosvjetljenja), iznoseći „na vidjelo ono skriveno“. Kao ministar Reda, on nas podsjeća na obvezu da svoj život učinimo svjedočanstvom oživljenim raspoloživošću za obnovu (pročišćenje) tako da, čak i u radikalno različitim vremenskim i kulturnim okolnostima naš život kao manjih ostane „svijetlo zrcalo svetosti“. Kao mistik, on nam pokazuje središte iz kojega sve proizlazi i ostvaruje se, a to je raspeti Krist koji s križa daruje „plamen Duha Svetoga“ po kojem dolazimo do konačnog cilja: „biti preneseni“ i „preobraženi u Boga“, u Jedinoga koji sve ispunjava i čini dobrim i lijepim.

Mir i svako dobro.

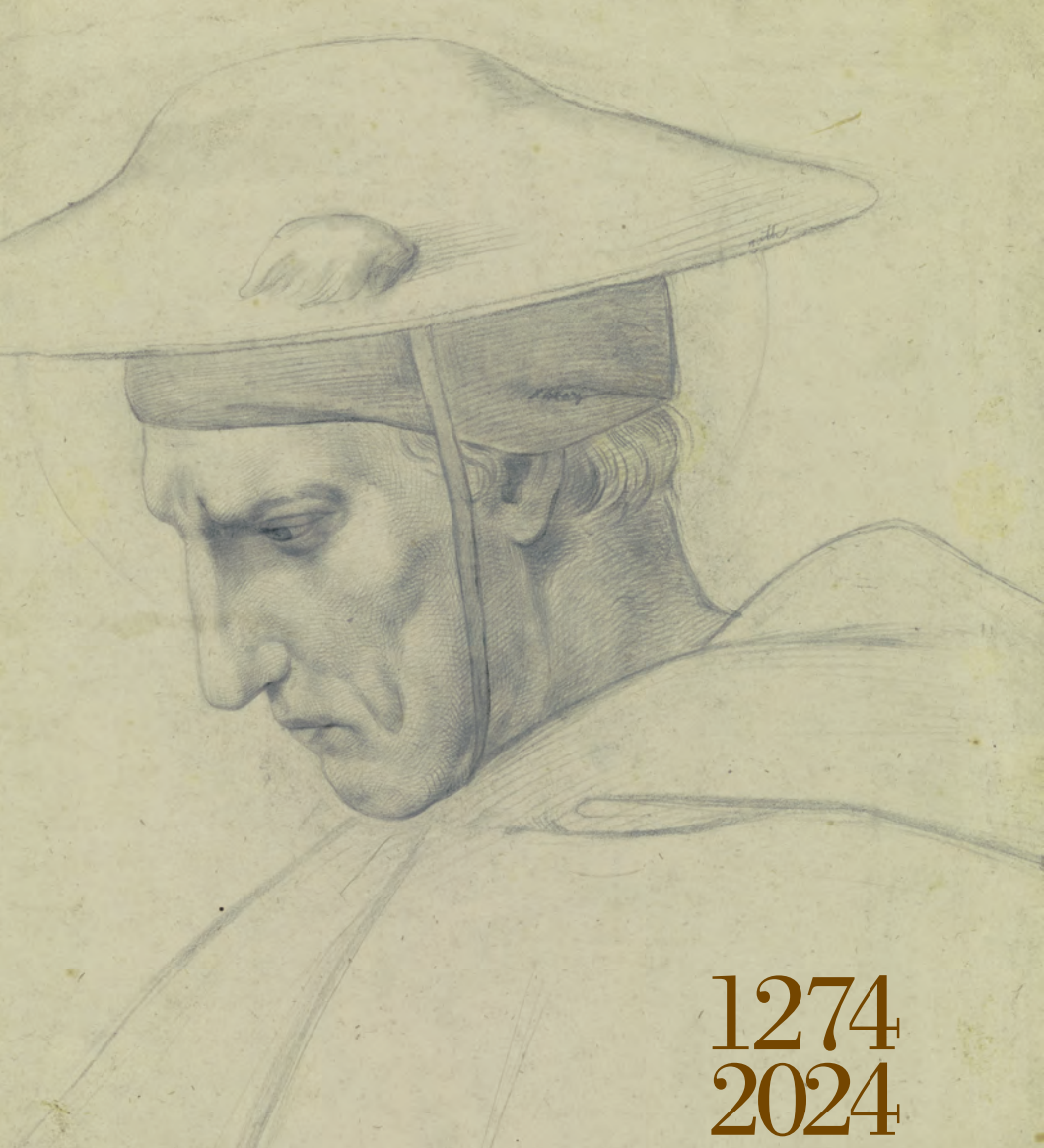
fra Massimo Fusarelli, OFM
Generalni ministar

fra Carlos Alberto Trovarelli, OFM Conv
Generalni ministar

fra Roberto Genuin, OFM Cap
Generalni ministar

fra Amando Trujillo Cano, TOR
Generalni ministar

1274
2024

750°

Konferencija Generalnih ministara
prvog Franjevačkog Reda i TOR-a